

1 ЮНИ 2020

ДЕБАТ ЗА ОСП 2021-2027 В СЪВЕТА НА ЕС

Май 2020

Координационна група за Новата ОСП

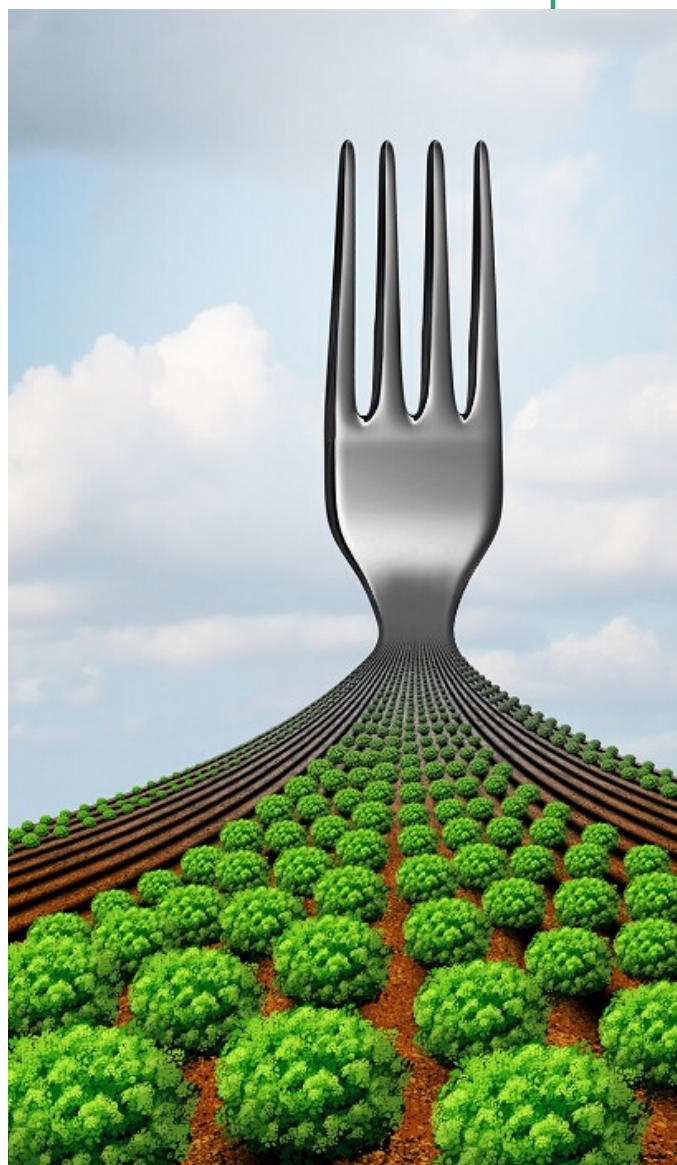
cap@mzh.government.bg

Министерство на земеделието,
храните и горите

Настоящият материал отразява дебата за ОСП в законодателните органи на ЕС.

Законодателният пакет за Новия програмен период не е приет.

Материалът е изготвен от Координационната група за Новата ОСП.

СЪДЪРЖАНИЕ:

Дебатът във форматите на Съвета на ЕС, Хърватско председателство

7 МАЙ 2020

- Заседание на Специален комитет по селско стопанство

20 МАЙ 2020

- ЕК публикува Стратегия "От фермата до трапезата" и стратегията за биоразнообразие

13 МАЙ 2020

- Видеоконферентна среща на министрите на земеделието и рибарството

28 МАЙ 2020

- Заседание на Специален комитет по селско стопанство

ЗАСЕДАНИЕ НА СПЕЦИАЛЕН КОМИТЕТ ПО СЕЛСКО СТОПАНСТВО

7 МАЙ 2020 г.

ТЕМИ ОТ ДНЕВНИЯ РЕД

Специалният комитет по селско стопанство (СКСС) обсъди на присъствено заседание на 7 май законодателните актове, които са част от пакета мерки за сектор селско стопанство във връзка с последиците от кризата с **коронавируса**.

Специалният комитет подготви и одобри въпроси за обмен на министрите по време на предстоящата им видео конферентна среща на 13 май. Срещата им се фокусира върху обмен по вече проведени и необходимост от допълнителни мерки в сектора на селското стопанство и агро хранителната верига.

Председателството заяви, че темата относно **COVID-19** е актуалната тема за **Хърватското** председателство и ще остане актуална тема за следващите два месеца.

ЕК представи за първи път пред ДЧ подробно предложението за Изменение на Регламент (ЕС) № **1305/2013** във връзка с предоставяне на извънредна помощ по линия на ЕЗФРСР в отговор на пандемията от **COVID-19**.

ЕК обясни направеното предложение с искане отправено от някои ДЧ и редица депутати от Комисията по земеделие в ЕП. (пояснение: Предложението за включване на извънредна нова мярка в рамките на втори стълб беше направено по искане и инициатива на **България**, която представи и разпространи документ с подкрепа на 7 ДЧ и в продължение на един месец проведе редица действия за аргументиране на необходимостта на всички нива в европейските институции).

ОПИСАНИЕ НА ЕЛЕМЕНТИТЕ ЗА ОБСЪЖДАНЕ И РЕЗУЛТАТИ

Проектът на изменение на регламент 1305/2013 е част от усилията за осигуряване на бърза подкрепа в контекста на справяне с последствията от **кризата** в агро - хранителния сектор като предлага държавите членки, които имат неизразходвани средства по бюджетите за развитие на селските райони да ги използват за подкрепа на фермерите и малки агрохранителни предприятия през **2020** г, тъй като те преминават през проблеми с ликвидността и наличния оборотен капитал. Целта е да се осигури още един възможен инструмент за незабавна помощ за тези, които са най-засегнати от **кризата**, въпреки, че подобна мярка не е типична за архитектурата на втори стълб на ОСП и по принцип не би била част от инструментариума за ПРСР. ЕК подчертава, че предложената нова мярка има **временен** и извънреден характер.

Според предложението, залегнало в предложеното изменение, държавите членки ще могат да предложат временна еднократна подкрепа **до 5 000 €** на фермер и **до 50 000€** на малък бизнес.

Тази подкрепа ще съответства на принципите за съфинансиране в ПРСР. Държавите членки следва да насочат подкрепата към **най-засегнатите**, определени на база **обективни** и недискриминационни критерии. Мярквата следва да се включи в ПРСР чрез модификация на програмата. Подкрепата, според текста от ЕК, е лимитирана до **1%** от общия принос на ЕЗФРСР за програмата за развитие на селските райони на национално ниво (след направени евентуални трансфери между пакетите по стълбовете).

В момента, в който е разработена, изпълнение по мярквата може да да стартира (чл. 60) без изчакване на **одобрението** от ЕК. ЕК предвижда и регламентира плащанията да бъдат извършени към бенефициентите до края на годината, което е част от принципа за бързо прилагане и извънредност.

ДЧ трябва да направи подбор на база на критерии, които следва да са ясни, обективни и недискриминационни. Може да се диференцират различни групи бенефициенти в рамките на двете основни групи с цел определяне на различна по степен подкрепа.

ЕК аргументира определения **1%** максимален праг на подкрепа от пакета за ДЧ за целия програмен период с искането на ЕК да не се нарушат другите мерки и приоритети и предварителната си приблизителна оценка, че този праг осигурява равнопоставеност между ДЧ и би трябвало да стигне за повечето ДЧ с оставащи средства. Допусна, че за някои това може да не е пълният размер от оставащи средства. Прогнозата на ЕК е че общо **сумата** за всички ДЧ с оставащи средства е около **1 млрд. евро**.

Подчерта, че е препоръчително институциите да преминат през ускорена процедура на съ-законодателен процес, което да позволи приемане и публикуване на регламента преди лятната официална почивка, с цел ДЧ да имат поне **4 месеца** до края на годината за приложението ѝ.

Очаква се, че ДЧ ще избегнат риска от свръх компенсация, като вземат предвид какъв друг тип подкрепа получават бенефициентите извън тази мярка. ЕК аргументира предложението си за крайна дата за прилагането на мярката до 31.12.2020г., от една страна с принципа на **извънредност** и своевременност, от друга с обвързването на средствата само и единствено с **настоящия** програмен период. Предстои разглеждането на текста в ЕП и Съвета с оглед на евентуални промени. Редица ДЧ предложиха изменения по предложения текст, свързани с увеличение на единичните суми за подкрепа и увеличение на максималния праг на подкрепа **до поне 2%**.

**ВИДЕОКОНФЕРЕНТНА
СРЕЩА НА МИНИСТРИТЕ НА
ЗЕМЕДЕЛИЕТО И
РИБАРСТВОТО****13 МАЙ 2020****ТЕМИ ОТ ДНЕВНИЯ РЕД****ОБМЕН НА МНЕНИЯ
ОТНОСНО
ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА
КРИЗАТА С
КОРОНАВИРУСА ВЪРХУ
СЕЛСКОТО
СТОПАНСТВО НА ЕС**

По време на видеоконферентна среща, проведена на **13 май**, министрите на земеделието и рибарството и техни представители обмениха мнения относно въздействието на кризата с коронавируса върху селското стопанство на ЕС, предприетите мерки на европейско ниво, евентуална необходимост от по-нататъшни действия и предложение за източник на тяхното финансиране. Мнозинството министри приветстваха предприетите навременни мерки. Редица делегации, които имат оставащи средства и са заинтересовани, приветстваха предложената от **България** мярка, която дава възможност за **извънредна** подкрепа на засегнати сектори с оставащи средства от Програмите за развитие на селските райони. България, заедно с други държави-членки поиска **увеличение** на бюджета на хоризонталната мярка **COVID-19** с повече от 1 %. „Чрез извънредната мярка страната ни може да подкрепи най-пострадалите в земеделския сектор след приключване на реколтната година и анализ“, каза българският министър. По отношение на източника на средства за допълнителните мерки, министрите нямат консенсус. Някои делегации призоваха за активиране на **резерва** за селскостопански кризи в контекста на Covid-19, но повечето министри бяха против. Други делегации настояват за ползване на целевите приходи и маржовете от бюджета на ЕС за 2020 г. Мнозинството от делегациите призоваха за **разширяване** на предприетите мерки и допълнителни такива на европейско ниво за подкрепа на частното складиране за говеждо месо, млечни продукти, както и за **подкрепа** в още засегнати сектори като свинско, телешко и пилешко месо и мляко. Няколко министри на земеделието на ЕС призоваха за допълнителни мерки, по-специално в сектора на виното.

Българският министър заяви, че България подкрепя предложението за допълнителна подкрепа в секторите „Животновъдство“ и „Мляко“ и предложи **допълнителни** мерки за директна подкрепа на производители в сектор „Плодове и зеленчуци“. В лозаро-винарския сектор България има намерения и готовност да предостави средства на гроздопроизводителите и ще настоява за предложението си да бъде програмирана подобна мярка на **Covid-19** и в тази Програма. България подчерта необходимостта от конкретни мерки и за дребномащабния **риболов**. Мнозинството министри призоваха за силен бюджет за ОСП, като поне да се запази **бюджета на ОСП** на сегашното му ниво и за периода **2021-2027 г.** Комисарят по земеделие Януш Войчеховски също защити силен бюджет за ОСП след 2020 г.

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ
ПУБЛИКУВА ПРОЕКТ НА
СТРАТЕГИЯ "ОТ ФЕРМАТА
ДО ТРАПЕЗАТА"
20 МАЙ 2020

СТРАТЕГИЯ "ОТ
ФЕРМАТА ДО
ТРАПЕЗАТА"

На 20 май Европейската комисия прие нова **Стратегия за биологично разнообразие** - да върнем природата в живота си, както и стратегията „От Фермата до трапезата“ за справедлива, здравословна и екологосъобразна продоволствена система. Двете стратегии се допълват взаимно и обединяват природата, земеделските стопани, предприятията и потребителите за съвместна работа с цел бъдещо устойчиво развитие. В съответствие с Европейската **Зелена сделка** те предлагат амбициозни действия и ангажименти на ЕС за спиране на загубата на биологичното разнообразие в Европа и света и трансформиране на продоволствените системи, опазване на здравето на човека и планетата. Кризата с **COVID-19** показва колко е важна за обществото добре работещата продоволствена система.

Новата **стратегия за биологичното разнообразие** се спира на основните фактори за загубата на биологично разнообразие. Тя също така има за цел да включи биологичното разнообразие като неразделна част от общата стратегия на ЕС за икономически растеж. Действията, предвидени за опазване, устойчиво използване и възстановяване на природата, ще доведат до икономически ползи за местните общности и ще създадат устойчиви работни места и растеж. За биоразнообразието ще бъде отпуснато финансиране в размер на 20 млрд. евро годишно от различни източници, в т.ч. фондове на ЕС, национално и частно финансиране.

Стратегията „**От фермата до трапезата**“ ще спомогне за прехода към устойчива продоволствена система. Тя ще намали екологичния и климатичния отпечатък на продоволствената система на ЕС и ще укрепи нейната устойчивост, като опазва здравето на гражданите и гарантира поминъка на икономическите оператори. Стратегията поставя конкретни цели за трансформиране на продоволствената система на ЕС, които включват намаляване с **50 % на използването на пестициди** и риска от тях, намаляване с най-малко **20 % на използването на торове**, намаляването с **50 % на продажбите на антимикробни средства**, използвани за отглеждани в стопанствата животни и аквакултури, както и заделянето на **25 % от земеделската земя за биологично земеделие**. Стратегията предлага и амбициозни мерки, които да гарантират, че най-лесният вариант за гражданите на ЕС ще бъде и най-здравословният, в т.ч. подобряване на етикетирането, с което да се отговори по-добре на нуждата на потребителите от информация относно здравословните и устойчиви храни. Като основни части от **Зелената сделка** тези две стратегии ще подпомогнат и икономическото възстановяване. В контекста на кризата с коронавируса те ще подсилят устойчивостта на обществото ни към бъдещи пандемии и заплахи. Стратегиите имат и важни международни аспекти. **Стратегията за биологичното разнообразие** потвърждава решимостта на ЕС да служи за пример в опазването на биологичното разнообразие. Стратегията „От фермата до трапезата“ има за цел да насърчи глобалния преход към **устойчиви** продоволствени системи в тясно сътрудничество с международните партньори.

ЗАСЕДАНИЕ НА СПЕЦИАЛЕН КОМИТЕТ ПО СЕЛСКО СТОПАНСТВО 28 МАЙ 2020

Преходни правила
Извънредна помощ
COVID-19

На 28 май СКСС беше запознат с напредъка в преговорите между ЕК, Съвета и ЕП по отношение на предложението за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за определяне на някои преходни разпоредби във връзка с подпомагането от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) и от Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ) през 2021 г. – т.нар. **преходен регламент**. Повечето държави към момента подкрепят двугодишен преходен период – до края на 2022 г., предвид че не се очаква новото законодателство за ОСП да е прието преди есента на тази година. В тази връзка България поиска преходната национална помощ да продължи да се прилага **и през 2022 г.**, на същото ниво на подкрепа, като през 2020 и 2021 година.

България призова за осигуряване на възможността за удължаване на срока за преходните плащания за районите с **природни ограничения** преди новото райониране.

Комитетът обсъди също предложение за изменение на текста по проект за изменение на Регламент (ЕС) № 1305/2013 във връзка с предоставяне на извънредна помощ по линия на ЕЗФРСР в отговор на пандемията от **COVID-19**. Обсъжданите промени, внесени от председателството включват:

- увеличаване на максималната временна еднократна подкрепа на фермер от "до **5 000 €**" на "до **7 000 €**";
- увеличаване на подкрепата от общия принос на ЕЗФРСР от **1%** на **2%** (съответства на искането за изменение на България);
- удължаване на срока за предоставяне на подкрепата от **31.12.2020г.** на **30.06.2021г.**

Мнозинството от делегации, вкл. България подкрепиха предложените изменения. Някои делегации внесоха проучвателни резерви по измененията. ЕК се въздържа от становище на този етап по изменението за увеличение на процента. Предложението ще бъде отново разгледано на 04 юни в СКСС с оглед на неговото приемане от Съвета. Очаква се становището на ЕП и ЕК.